

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการรับฟังวิทยุในรถยนต์ และพฤติกรรมการไปห้างสรรพสินค้า ของลูกค้าห้างสรรพสินค้าในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey studies) ซึ่งเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาเพียงครั้งเดียว (one-shot post-test survey) และศึกษาเฉพาะกลุ่มลูกค้าห้างสรรพสินค้าในเขตกรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (population) หมายถึง ลูกค้าห้างสรรพสินค้าที่เข้ามาซื้อสินค้าหรือบริการ หรือเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในห้างสรรพสินค้า ในช่วงเวลาทำการของห้างสรรพสินค้า โดยเลือกศึกษาในช่วงที่มีกิจกรรมการค้าสูงสุด

กลุ่มตัวอย่าง (sample) คือ ลูกค้าห้างสรรพสินค้าที่เข้ามาซื้อสินค้าบริการ หรือเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในห้างสรรพสินค้า ในช่วงที่มีกิจกรรมการค้าสูงสุด คือ

1. วันจันทร์ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่ 16.00 ถึง 20.00 น.
2. วันเสาร์และอาทิตย์ ตั้งแต่ 13.00 ถึง 20.00 น.

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) เพื่อให้การสุ่มตัวอย่างประชากรเป็นไปอย่างรอบคอบ ได้ตัวแทนที่ดีที่สุด และแทนได้ทุกส่วนของประชากร โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. จัดทำกรอบรายชื่อและจำนวนของห้างสรรพสินค้าในเขตกรุงเทพมหานคร

การวิจัยในครั้งนี้ ได้นำรายชื่อสมาชิกสมาคมค้าปลีกห้างสรรพสินค้า ร่วมกับรายชื่อที่ได้รับจากสำนักงานผังเมือง กรุงเทพมหานคร แล้วคัดรายชื่อที่ซ้ำออก จึงได้รายชื่อห้างสรรพสินค้าในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลทั้งหมด จำนวน 95 แห่ง ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ ได้เลือกใช้เฉพาะห้างสรรพสินค้าในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น

2. สุ่มเลือกห้างสรรพสินค้า ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random samplings)

การกำหนดขนาดของห้างสรรพสินค้าที่เป็นพื้นที่เก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างนั้น ได้มาจากการคำนวณตามสูตรของ Taro Yamane (Taro Yamane อ้างถึงใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2537: 25-35) และเพิ่มจำนวนเป็น 2 เท่า เพื่อให้มีการกระจายตัวของพื้นที่การเก็บข้อมูลครอบคลุมทั่วกรุงเทพมหานคร จึงมีห้างสรรพสินค้าที่เป็นพื้นที่สำหรับเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 แห่งด้วยกัน จากนั้นจึงจับฉลากรายชื่อของห้างสรรพสินค้า 10 รายชื่อ ซึ่งปรากฏรายชื่อห้างสรรพสินค้า ดังต่อไปนี้

- 2.1 สยามจัสโก้ หลักสี่
- 2.2 เซ็นทรัล วงศ์สว่าง
- 2.3 เดอะมอลล์ บางแค
- 2.4 มาตรฐานครองสรรพสินค้า
- 2.5 โรบินสัน สีลม
- 2.6 เซ็นทรัล ลาดหญ้า
- 2.7 อิมพีเรียลเวิลด์ บางกะปิ
- 2.8 เดอะมอลล์ บางกะปิ
- 2.9 เอ ที เอ็ม พาหุรัด
- 2.10 ดั่งฮั่วเส็ง ธนบุรี

3. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างคือลูกค้าห้างสรรพสินค้าที่เข้ามาซื้อสินค้าบริการหรือเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในห้างสรรพสินค้า ในช่วงเวลาวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่ 16.00 ถึง 20.00 น. และวันเสาร์และอาทิตย์ ตั้งแต่ 13.00 ถึง 20.00 น. กลุ่มตัวอย่างประเภทนี้เป็นกลุ่มประชากรประเภทไม่จำกัดจำนวน (Infinite Population) คือไม่สามารถนับจำนวนสมาชิกให้ครบถ้วนได้ จึงใช้ตารางสำเร็จของ Taro Yamane (Taro Yamane อ้างถึงใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2537:25-35) เพื่อกำหนดขนาดของตัวอย่าง โดยยอมให้ความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นได้ 5% และมีระดับความเชื่อมั่นเป็น 95.5% และกำหนดความมีนัยสำคัญไว้ที่ระดับ 0.05 ซึ่งปรากฏว่า ขนาดของกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดที่ใช่เป็นตัวแทนประชากรที่สามารถเชื่อถือได้ คือจำนวน 400 ตัวอย่าง แต่การเลือกกลุ่มตัวอย่างให้มากกว่านี้ย่อมทำให้กลุ่มตัวอย่างนั้น มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็น 500 ตัวอย่าง

4. จำนวนจำนวนตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูลในแต่ละจุด

เนื่องจากขนาดของกลุ่มตัวอย่าง มีขนาด 500 ตัวอย่างและมีจุดเก็บที่สุ่มเลือกศึกษา 10 จุด การเก็บตัวอย่างจึงกระจายไปตามสัดส่วนที่เท่ากัน คือ จุดละ 50 ตัวอย่าง

5. วิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการคัดเลือกตัวอย่างนั้น ได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (systematic random sampling) กับระยะเวลาที่เก็บข้อมูล เพื่อให้การเก็บข้อมูลกระจายครอบคลุมในช่วงเวลานั้น แต่สิ่งตัวอย่างของการเก็บข้อมูล คือลูกค้าห้างสรรพสินค้าที่ปรากฏตัวขึ้นในเวลาที่กำหนด ดังนี้

5.1 ในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่ช่วงเวลา 16.00 ถึง 20.00 น. เก็บตัวอย่างจำนวน 30 ตัวอย่าง โดยเก็บตัวอย่างวันละ 6 ตัวอย่าง สำหรับวิธีการเก็บตัวอย่างในแต่ละวันนั้น ได้กำหนดเวลาเก็บตัวอย่างทุกระยะ 40 นาที

5.2 ในวันเสาร์และอาทิตย์ ตั้งแต่ช่วงเวลา 13.00 ถึง 20.00 น. เก็บตัวอย่างจำนวน 20 ตัวอย่าง โดยเก็บตัวอย่างวันละ 10 ตัวอย่าง สำหรับวิธีการเก็บตัวอย่างในแต่ละวันนั้น ได้กำหนดเวลาเก็บตัวอย่างทุกระยะ 40 นาที

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จากสมมติฐานการวิจัยทั้ง 3 ข้อได้กำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ในการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1

ลูกค้าห้างสรรพสินค้าในเขตกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการไปห้างสรรพสินค้าแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการรับฟังวิทยุในรถยนต์แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ

คือ พฤติกรรมการไปห้างสรรพสินค้าได้แก่ ความบ่อยครั้งในการไปห้างสรรพสินค้า ช่วงเวลาที่ไปห้างสรรพสินค้า จำนวนเงินที่ใช้ซื้อสินค้าหรือบริการในแต่ละครั้ง และประเภทสินค้าที่ซื้อ

ตัวแปรตาม

คือ พฤติกรรมการรับฟังวิทยุในรถยนต์ ได้แก่ ช่วงเวลาที่รับฟัง ระยะเวลาที่รับฟัง ลักษณะการรับฟังและประเภทรายการที่รับฟัง

สมมติฐานข้อที่ 2

ลูก้าห้างสรรพสินค้าในเขตกรุงเทพมหานคร มีลักษณะทางประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ และสถานภาพการสมรส แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการรับฟังวิทยุ ในรถยนต์แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ

คือ ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ และสถานภาพการสมรส ของลูก้าห้างสรรพสินค้าที่ศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรตาม

คือ พฤติกรรมการรับฟังวิทยุในรถยนต์ ได้แก่ ช่วงเวลาที่รับฟัง ระยะเวลาที่รับฟัง ลักษณะการรับฟังและประเภทรายการที่รับฟัง

สมมติฐานข้อที่ 3

ลูก้าห้างสรรพสินค้าในเขตกรุงเทพมหานครมีลักษณะทางประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ และสถานภาพการสมรส แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการไปห้างสรรพสินค้าแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ

คือ ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพ ตำแหน่ง และสถานภาพการสมรส ของลูก้าห้างสรรพสินค้าที่ศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรตาม

คือ พฤติกรรมการไปห้างสรรพสินค้า ได้แก่ ความบ่อยครั้งในการไปห้างสรรพสินค้า ช่วงเวลาที่ไปห้างสรรพสินค้า จำนวนเงินที่ใช้ซื้อสินค้าหรือบริการในแต่ละครั้ง และประเภทสินค้าที่ซื้อ

ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์การวัดและให้คะแนนตัวแปร ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานภาพการสมรส
2. พฤติกรรมการรับฟังวิทยุในรถยนต์ ได้แก่ ช่วงเวลาที่รับฟัง ระยะเวลาที่รับฟัง ลักษณะการรับฟังและประเภทรายการที่รับฟัง สำหรับตัวแปรลักษณะการรับฟังและระยะเวลาที่รับฟัง มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

2.1 ตัวแปรลักษณะการรับฟังคือ

- กลุ่มที่ 1 ตั้งใจรับฟังรายการและเคยโทรศัพท์เข้าไปในรายการ
- กลุ่มที่ 2 ตั้งใจรับฟังรายการ แต่ไม่เคยโทรศัพท์เข้าไปในรายการ
- กลุ่มที่ 3 ฟังโดยบังเอิญ หมุนแล้วเจอ
- กลุ่มที่ 4 เปิดวิทยุไว้เป็นเพื่อน ไม่สนใจว่าเป็นรายการอะไร
- กลุ่มที่ 5 ไม่เปิดฟังรายการวิทยุ แต่เปิดฟังเพลงจากเทปคาสเซ็ท หรือซีดี

2.2 ตัวแปรระยะเวลาที่รับฟัง แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ

- กลุ่มที่ 1 ฟังมากกว่า 3 ชั่วโมง
- กลุ่มที่ 2 ฟัง 3 ชั่วโมง
- กลุ่มที่ 3 ฟัง 2 ชั่วโมง
- กลุ่มที่ 4 ฟัง 1 ชั่วโมง
- กลุ่มที่ 5 ฟังน้อยกว่า 1 ชั่วโมง

โดยมีลักษณะการให้คะแนนของตัวแปรลักษณะการรับฟัง และระยะเวลาที่รับฟังวิทยุในรถยนต์ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ ที่มีค่าคะแนน ดังนี้

กลุ่มที่ 1	ค่าคะแนนเท่ากับ	5
กลุ่มที่ 2	ค่าคะแนนเท่ากับ	4
กลุ่มที่ 3	ค่าคะแนนเท่ากับ	3
กลุ่มที่ 4	ค่าคะแนนเท่ากับ	2
กลุ่มที่ 5	ค่าคะแนนเท่ากับ	1

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

4.51 - 5.00	หมายถึง	สูง
3.51 - 4.50	หมายถึง	ค่อนข้างสูง
2.51 - 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	ค่อนข้างต่ำ
1.00 - 1.50	หมายถึง	ต่ำ

3. พฤติกรรมการไปห้างสรรพสินค้า ได้แก่ ความบ่อยครั้งในการไปห้างสรรพสินค้า ช่วงเวลาที่ไปห้างสรรพสินค้า จำนวนเงินที่ใช้ซื้อสินค้าหรือบริการในแต่ละครั้ง และประเภทสินค้าที่ซื้อ สำหรับตัวแปรความบ่อยครั้งในการไปห้างสรรพสินค้า และจำนวนเงินที่ใช้ซื้อสินค้าหรือบริการในแต่ละครั้ง มีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

- 3.1 ความบ่อยครั้งในการไปห้างสรรพสินค้า แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ
- กลุ่มที่ 1 ประมาณ 9 ครั้งต่อเดือนหรือมากกว่า
  - กลุ่มที่ 2 ประมาณ 6-8 ครั้งต่อเดือน
  - กลุ่มที่ 3 ประมาณ 4-5 ครั้งต่อเดือน
  - กลุ่มที่ 4 ประมาณ 2-3 ครั้งต่อเดือน
  - กลุ่มที่ 5 ประมาณ 1 ครั้งต่อเดือนหรือน้อยกว่า
- 3.2 จำนวนเงินที่ใช้ซื้อสินค้าหรือบริการในแต่ละครั้ง แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ
- กลุ่มที่ 1 ระหว่าง 4,001-5,000 บาทและมากกว่า 5,001 บาทขึ้นไป
  - กลุ่มที่ 2 ระหว่าง 3,001-4,000 บาท
  - กลุ่มที่ 3 ระหว่าง 2,001-3,000 บาท
  - กลุ่มที่ 4 ระหว่าง 1,001-2,000 บาท
  - กลุ่มที่ 5 น้อยกว่า 1,000 บาท

โดยมีลักษณะการให้คะแนนของตัวแปรความบ่อยครั้งในการไปห้างสรรพสินค้า และจำนวนเงินที่ใช้ซื้อสินค้าหรือบริการในแต่ละครั้ง เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ ที่มีค่าคะแนน ดังนี้

กลุ่มที่ 1	ค่าคะแนนเท่ากับ	5
กลุ่มที่ 2	ค่าคะแนนเท่ากับ	4
กลุ่มที่ 3	ค่าคะแนนเท่ากับ	3
กลุ่มที่ 4	ค่าคะแนนเท่ากับ	2
กลุ่มที่ 5	ค่าคะแนนเท่ากับ	1

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

4.51 - 5.00	หมายถึง	สูง
3.51 - 4.50	หมายถึง	ค่อนข้างสูง
2.51 - 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	ค่อนข้างต่ำ
1.00 - 1.50	หมายถึง	ต่ำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการรับฟังวิทยุในรถยนต์ และพฤติกรรมการไปห้างสรรพสินค้าของลูกค้ายห้างสรรพสินค้าในเขตกรุงเทพมหานคร ทำการศึกษาจากลูกค้าของห้างสรรพสินค้าที่เข้ามาซื้อสินค้าบริการหรือเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในห้างสรรพสินค้า ของแต่ละห้างสรรพสินค้าที่ถูกเลือกขึ้นมา ในช่วงเวลาวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่ 16.00 ถึง 20.00 น. และวันเสาร์และอาทิตย์ ตั้งแต่ 13.00 ถึง 20.00 น.

เมื่อได้ข้อมูลมาครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยก็นำมาลงรหัสตามที่ได้อำเภอมือถอดรหัสไว้ล่วงหน้า หลังจากนั้นนำข้อมูลไปลงบัตรข้อมูล และได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องของบัตรข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์และประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ตามรายละเอียดดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (descriptive Statistics) ในรูปแบบของการแจกแจงความถี่ (frequency distribution) ตารางแบบริ้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ย (mean) เพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย

1.1 ตัวแปรลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ ตำแหน่ง และสถานภาพการสมรสของลูกค้าห้างสรรพสินค้าที่ศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

1.2 พฤติกรรมการรับฟังวิทยุในรถยนต์ ได้แก่ ความบ่อยครั้งในการรับฟัง ช่วงเวลาที่รับฟัง ระยะเวลาที่รับฟังในแต่ละครั้ง ลักษณะการรับฟัง และประเภทรายการที่รับฟัง

1.3 พฤติกรรมการไปห้างสรรพสินค้า ได้แก่ ความบ่อยครั้งในการไปห้างสรรพสินค้า ช่วงเวลาที่ไปห้างสรรพสินค้าบ่อยครั้ง จำนวนเงินในการซื้อสินค้าหรือบริการในแต่ละครั้ง และประเภทของสินค้าที่ซื้อ

2. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติดังนี้

2.1 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มีลักษณะเป็นมาตรานามบัญญัติ (nominal scale) คือพฤติกรรมการเปิดรับสารทางสื่อวิทยุในรถยนต์ ได้แก่ ช่วงเวลาที่รับฟัง และประเภทรายการที่รับฟัง กับพฤติกรรมการไปห้างสรรพสินค้า ได้แก่ ช่วงเวลาที่ไปห้างสรรพสินค้า และประเภทสินค้าที่ซื้อ พร้อมทั้งใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีลักษณะเป็นมาตราอันดับภาค (interval scale) คือ พฤติกรรมการเปิดรับสารทางสื่อวิทยุในรถยนต์ ได้แก่ ระยะเวลาที่รับฟัง และ ลักษณะการรับฟัง กับพฤติกรรมการไปห้างสรรพสินค้า ได้แก่ ความบ่อยครั้งในการไปห้างสรรพสินค้า และจำนวนเงินที่ใช้ซื้อสินค้าหรือบริการในแต่ละครั้ง

2.2 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มีลักษณะเป็นมาตรานามบัญญัติ (nominal scale) คือ บังจัญทางประชากรด้านเพศ อาชีพ และสถานภาพการสมรส กับพฤติกรรมการเปิดรับสารทางสื่อวิทยุในรถยนต์ และใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีลักษณะเป็นมาตราอันดับ (interval scale) อันได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับพฤติกรรมการเปิดรับสารทางสื่อวิทยุในรถยนต์ ได้แก่ ระยะเวลาที่รับฟัง และลักษณะการรับฟัง

2.3 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มีลักษณะเป็นมาตรานามบัญญัติ (nominal scale) คือ บังจัญทางประชากรด้านเพศ อาชีพ และสถานภาพการสมรส กับพฤติกรรมการไปห้างสรรพสินค้า และใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีลักษณะเป็นมาตราอันดับ (interval Scale) อันได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับพฤติกรรมการไปห้างสรรพสินค้า ได้แก่ ความบ่อยครั้งในการไปห้างสรรพสินค้า และจำนวนเงินที่ใช้ซื้อสินค้าหรือบริการในแต่ละครั้ง

อนึ่ง ในกรณีของการพิสูจน์ความแตกต่างระหว่างตัวแปรด้วยวิธีการหาค่าไคสแควร์ (χ^2) หากปรากฏว่าตารางไคสแควร์ใด ประกอบด้วยช่อง (cell) ที่มีค่าความคาดหวัง (expected Value) ต่ำกว่า 5 ในสัดส่วนซึ่งสูงกว่าร้อยละ 20 ของช่องทั้งหมดในตาราง ก็จะมีการรวมค่าความถี่ในบางคอลัมน์หรือแถวของตารางนั้น เข้ากับคอลัมน์หรือแถวที่อยู่ติดกัน เพื่อเป็นการลดช่องดังกล่าวให้อยู่ภายในสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 20 ตามข้อตกลงในการหาค่าไคสแควร์ (ประคอง กรมสุตร, 2532)

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดตัวแปร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามชนิดปลายปิด (close-ended questionnaire) ซึ่งประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับบังจัญทางประชากรของลูกค้าย่างสรรพสินค้า ประกอบด้วยคำถามเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพการสมรส จำนวน 10 คำถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสารทางสื่อวิทยุในรถยนต์ ประกอบด้วยคำถามเรื่อง ช่วงเวลาที่รับฟัง ระยะเวลาที่รับฟัง ลักษณะการรับฟังและประเภทรายการที่รับฟัง จำนวน 7 คำถาม

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการไปห้างสรรพสินค้า ประกอบด้วยคำถามเรื่องความบ่อยครั้งในการไปห้างสรรพสินค้า ช่วงเวลาที่ไปห้างสรรพสินค้า จำนวนเงินที่ใช้ซื้อสินค้าหรือบริการในแต่ละครั้ง และประเภทสินค้าที่ซื้อ จำนวน 8 คำถาม

แบบสอบถามดังกล่าว สร้างขึ้นในรูปแบบที่จะนำไปวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยได้กำหนดเลขรหัส (coding) คำตอบไว้ล่วงหน้า

ความเที่ยงและความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

ในการทดสอบความเที่ยง (validity) ของแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทดสอบโดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำแบบสอบถามไปทดสอบก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ ผู้วิจัยได้สอบค้นร่าง (pretest) 2 ครั้งคือ

1. ทดสอบเพื่อรวบรวมแนวคำตอบที่เป็นไปได้ จากลูกค้าห้างสรรพสินค้าที่เข้ามาซื้อสินค้าบริการหรือเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในห้างสรรพสินค้า จำนวน 20 คน

2. ทดสอบเพื่อตรวจสอบความเกี่ยวข้อง (relevance) ของเนื้อหา ความเป็นไปได้ (Feasibility) ในแง่ของคำตอบที่จะได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม ตลอดจนความง่ายและความเข้าใจในภาษาที่ใช้ โดยนำไปทดลองกับลูกค้าห้างสรรพสินค้า (customer) ที่เข้ามาซื้อสินค้าบริการหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในห้างสรรพสินค้า จำนวน 50 คน รวมทั้งได้นำผลคะแนนที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับในส่วนของแบบทดสอบชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) ไปทดสอบหาค่าความน่าเชื่อถือได้ (reliability) โดยวิธีครอนบาคแอลฟา (Cronbach's Alpha) ผลจากการคำนวณพบว่า แบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือเท่ากับ 0.71 อันเป็นระดับคะแนนซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ หลังจากนั้นจึงทำการแก้ไขและปรับปรุงข้อบกพร่องที่พบ แล้วจึงนำออกไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลร่วมกับผู้ช่วย 4 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการอบรมและชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ วิธีการบันทึกการเก็บข้อมูล รายละเอียดเกี่ยวกับแบบสอบถามและทบทวนจนมีความเข้าใจสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง แล้วจึงทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ตามเกณฑ์เรื่องวันเวลาดังที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าแล้ว